

Г.Л. Матвієнко-Біляєва, к.е.н., доцент

galya2005mbg@gmail.com

**Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця,
Україна**

Значення логістики в розвитку підприємницької діяльності

У сучасних ринкових умовах, де щодня стають жорсткішими умови конкурентної боротьби, неможлива діяльність суб'єктів підприємництва без створення чіткої системи взаємодії з зовнішнім середовищем та оптимізації існуючої логістичної системи для задоволення потреб споживачів та максимізації прибутку підприємства.

Для українських суб'єктів господарювання, в складних умовах сучасного бізнесу, має особливо важливе значення, оскільки зміна ситуації в країні, поступове освоєння нового економічного порядку змушує все більшу кількість підприємців і логістів усвідомлювати необхідність досягнення не тільки сьогочасних (одержання максимального прибутку), але і довгострокових цілей та вигод. В залежності від того, на якому етапі розвитку суб'єкт підприємництва знаходиться на даний момент, для нього можуть бути запропоновані заходи по оптимізації як системи в цілому, так і окремих її ланок [1].

Логістика як наука з управління матеріальними, інформаційними, фінансовими, сервісними та іншими потоками включає в себе значну частину сфери економічного життя суспільства в цілому.

Логістичне управління значною мірою впливає на стан фінансово-економічного та правового забезпечення в ринкових умовах різноманітних господарських зв'язків. Це, перш за все, відноситься до ринку транспортних послуг, організації та функціонування складського господарства, до розвитку транспортних служб у посередницьких організаціях і на підприємствах [2].

Більшість дослідників сходяться на тому, що з позицій промислово розвинених країн логістика представляє собою певну бізнес-концепцію, яка дозволяє оптимізувати ресурси підприємства, пов'язані з управлінням матеріальними і супутніми потоками. При цьому об'єктом дослідження в логістиці виступають виникнення, перетворення і споживання основних або пов'язаних з ними потоків певного економічного суб'єкта який функціонує як система, тобто, що реалізує поставлені перед ним цілі, розглянутого в цьому сенсі як єдине ціле і володіє певним синергетичним ефектом.

Таким чином, логістика є стратегічною платформою: підтримки суб'єктів підприємництва за рахунок правильного вибору логістичних концепцій, систем і технологій; правильної організації логістичного процесу; рішення проблем межфункціональної і Міжорганізаційної координації та інтеграції.

Сучасний розвиток логістики тісно пов'язаний з еволюцією ринкових відносин, а точніше – з розвитком теорії й практики управління матеріальними

та супутніми інформаційними і фінансовими потоками, з розв'язанням комплексу проблем з постачання сировини, матеріалів, готової продукції від підприємств-виробників до кінцевих споживачів відповідно до їхніх потреб.

Ефективність логістичних систем досліджували такі науковці, як М. Кристофер, Л. Міротін, Є. Крикавський, А. Гаджинский, Д. Уотерс, Л. Федоров Л., Л. Фролова та ін. Однак залишились питання у трактуванні ефективності впровадження та функціонування логістичної системи в підприємницькій діяльності.

Логістика – важлива діяльність, яка відкриває широкі можливості для застосування людських і матеріальних ресурсів, що впливають на розвиток підприємницької діяльності. Логістичне управління в значній мірі впливає на стан фінансово-економічного і правового забезпечення в умовах ринкової економіки. Це, перш за все, слід віднести до ринку транспортних послуг, організації та функціонування складського господарства, розвитку транспортних служб в посередницьких організаціях і на підприємствах [3].

У сучасній науці розвитку логістики виділяються чотири основні її концепції, а саме: аналітична, інформаційна, маркетингова і інтегральна.

Аналітична концепція заснована на твердій аналітичній базі, використовує при дослідженнях методи і моделі теорії управління запасами, дослідження операцій, економічної кібернетики, методу математичної статистики.

Інформаційна концепція з'явилася в 1960 р і тісно пов'язана з активним розвитком інформаційно-комп'ютерних технологій. Дана концепція зосереджена на конкретних функціях, виконуваних при плануванні, закупівлі матеріальних ресурсів, виробництві, розподілі. В рамках цієї концепції не ставиться завдання оптимізації всього процесу управління потоками.

Прийнято вважати, що системний підхід являє собою теоретичну основу інформаційної концепції. Він застосовується як для моделювання об'єктів, так і для здійснення процесу об'єднання систем, необхідних для інформаційно-комп'ютерної підтримки з метою використання при рішенні логістичних завдань, спрямованих на оптимізацію параметрів процесу [4].

Найбільш поширеними прикладами практичного використання основ інформаційної концепції будуть діючі сьогодні програмні модулі MRPI, MRPII, DRP, OPT, QR, CR і інші [5].

Дані модулі ефективно застосовуються при впровадженні внутрішньоорганізаційні автоматизації процесів планування та управління запасами, закупівлями, виробництвом і відвантаженням готової продукції. Зазначені програмні модулі дозволяють оптимізувати завдання, пов'язані з визначенням рівня запасів готової продукції, збільшенням виробничої потужності і роботою підйомно-транспортного обладнання. Сучасний етап розвитку ринкових відносин вимагає від логістичних систем гнучкості і інтегрованості для вирішення завдань поставок готової продукції споживачам.

Маркетингова концепція в логістиці застосовується при формуванні логістичних систем, які забезпечують підтримання конкурентоспроможності суб'єктів підприємництва при вирішенні питань розподілу продукції. Система,

побудована на маркетингової основі, здатна реалізувати конкурентну стратегію підприємства на ринку. У такій логістичній системі реалізуються оптимальні рішення розподілу продукції, інтегруються логістичні операції і функції.

Концепція інтегрованої логістики стала застосовуватися при управлінні матеріальними і супутніми їм потоками в інтегрованій структурі бізнесу: «проектування - закупівлі - виробництво - розподіл - продажу – сервіс». З метою оптимізації параметрів логістичної системи концепція інтегрованої логістики об'єднує різні функціональні області і їх учасників.

Принципи та методи інтегрованої логістики направлені на зменшення загальних логістичних витрат суб'єктів підприємництва, скорочення всіх видів витрат, пов'язаних з управлінням матеріальним потоком, витрат на транспортування, складування, управління замовленнями, закупівлями і запасами, упаковку, зменшення логістичних ризиків вивільняє фінансові кошти організації для додаткових інвестицій в складське устаткування, інформаційно-комп'ютерні системи, рекламу, маркетингові дослідження.

Інтегрований підхід дає можливість об'єднання функціональних областей логістики за допомогою координації дій, виконуваних незалежними ланками логістичної системи, які поділяють загальну відповідальність в рамках цільової функції.

Отже, суб'єкт підприємництва може організувати свою роботу, яка пов'язана з логістикою, в такий спосіб: створити свій власний відділ логістики; купити окремі логістичні послуги у сторонньої організації, де будуть створені стратегічні альянси.

Таким, у даний час на передових підприємствах традиційні функціональні області логістики: управління закупівлею і запасами, транспортування, виробниче планування, складування, збут, інтегрувалися на базі загальної програмно-інформаційної платформи і формують основу корпоративної інформаційної системи.

Список використаних джерел:

1. Забуранна Л. В. Логістичне управління підприємством: сутність та передумови розвитку // Сталій розвиток економіки. 2010. № 7. С. 120-123.
2. Денисенко А.М. Логістичне управління як інструмент підвищення ефективності діяльності підприємств. Донецьк : ДонНУЕТ, 2011. С. 88-93.
3. Міщук І. П. Оцінювання ефективності системи логістики підприємства торгівлі // Механізм регулювання економіки. 2012. № 4. С. 102-110.
4. Матвієнко-Біляєва Г. Логістична система підприємства. Інфраструктура ринку. 2020. № 41. pp. 108–111. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/2020>
5. Ляліна Н.С., Матвієнко-Біляєва Г.Л., Панчук А.С. Впровадження сучасних методів логістики в підприємницькій діяльності. Приазовський економічний вісник: Електронний науковий журнал. 2020. Вип. 2(19). С.118-124. URL: <http://rev.kpu.zp.ua/vypusk-19>